

05.06.2015

POL-2015-7047

Jakelun mukaan

Maa- ja metsätalousministeriön kirje 20.5.2015

Poliisihallituksen lausunto kalastusasetusmuutoksesta

Maa- ja metsätalousministeriö varasi Poliisihallitukselle mahdollisuuden lausua jälkikäteen maa- ja metsätalousministeriön valmistelemasta kalastusasetusluonnoksesta.

Poliisihallitus pyysi asetuseräluonnoksesta lausunnot viideltä poliisilaitokselta. Kalastusasetuksen valmistelijoiden työn helpottamiseksi on Poliisihallitus kirjannut lausuntonsa suoraan kalastusasetusluonnoksen word - dokumenttiin punaisella fontilla.

Poliisiylitarkastaja

Esko Kesti

Poliisitarkastaja

Ari Järvenpää

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Aspo-asianhallintajärjestelmässä. Poliisihallitus 05.06.2015 klo 14.44. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet

Poliisihallituksen lausuntoliite kalastusasetusluonnoksesta

Jakelu

Maa- ja metsätalousministeriö kirjaamo@mmm.fi

Tiedoksi

kalastusneuvos Eija Kirjavainen
Poliisijohtaja Seppo Kolehmainen

05.06.2015

POL-2015-7047

POL-
2015-
7047

POHAn lausuntoliite kalastusasetusluonnoksesta

Kalastusasetus

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään kalastuslain (/2015) nojalla:

1 luku

Saalista koskevat määräykset

1 §

Kalojen rauhoittaminen

Seuraavat kalat ovat rauhoitettuja:

- 1) *rasvaevällinen järvilohi* Vuoksen vesistössä;
  - 2) *rasvaevätön järvilohi* joessa ja purossa elo-, syys-, loka- ja marraskuussa sekä Vuoksen vesistössä karttaliitteen 1 mukaisilla alueilla kesäkuun 1 päivästä elokuun 31 päivään;
  - 3) *nieriä* Kuolimossa ja Ala-Saimaassa, joka käsittää Puumalansalmen ja Vuoksenniskan välisen alueen sekä koko Vuoksen vesistössä syys-, loka- ja marraskuussa;
  - 4) *harjus* meressä;
  - 5) *harjus* leveysasteen 67°00'N eteläpuolisissa sisävesissä huhti- ja toukokuussa;
  - 6) *rasvaevällinen taimen* leveysasteen 67°00'N eteläpuolella;
- Tämä kohta tulee olemaan valvonnallisesti haasteellinen varsinkin verkkokalastuksen osalta, jota on paikoin varsin paljon merialueella.
- 7) *lohi* ja *taimen* joessa ja purossa syys-, loka- ja marraskuussa;
  - 8) *siika* mereen laskevassa joessa ja purossa syys-, loka- ja marraskuussa;
- Huomioidaanko esimerkiksi voimalaitosten vaikutus, eli onko siika rauhoitettu voimalaitosten välisellä alueella vaikka siihen ei ole nousumahdollisuutta.
- 9) *nahkiainen* huhtikuun 1 päivästä elokuun 15 päivään ja
  - 10) *rapu* marraskuun 1 päivästä heinäkuun 21 päivään kello 12.

Edellä 1 momentin 6 kohdasta poiketen rauhoitus ei koske taimenta, joka on pyydetty sellaisesta purosta tai lammesta, johon ei ole vaellusyhteyttä merestä tai järvestä. Vaellusyhteys järveen tai mereen on vaikeasti määriteltävissä. Paikallisia taimenkantoja voi esiintyä myös sellaisien jokien latvoilla, josta on mahdollista vaeltaa syönnös-/ kasvualueille.

Em. kohdassa todetaan, että sellaisesta purosta tai lammesta, johon ei ole vaellusyhteyttä merestä tai järvestä, pyydetyn taimenen on oltava vähintään 20 cm. Mahdollistavatko nämä säännökset myös jatkossa tammukan pyynnin. Valvonnan näkökulmasta yhdeksi ongelmaksi voi muodostua, mitä tarkoittaa ilmaisu "ei ole vaellusyhteyttä merestä tai järvestä". Asetusluonnokseen liittyvässä maa- ja metsätalousministeriön muistiolounnoksessa (2.4.2015) ei ole tarkemmin määriteltä, mitä vaellusyhteys tarkoittaa. Ilmeisesti tämä yhteys ei tarkoita vesiyhteyttä, vaan sitä, että vesistössä esiintyy vaeltaa taimenkantaa (joko järvestä tai merestä) ja joka vaeltaa esim. syönnösalueelta toiselle tai lisää-

tymistarkoituksessa. Jos vesistöissä ei ole em. taimenkantaa, niin silloin vaellusyhteyttä puroihin ja lampiin ei ole - ilmeisestikin näin. Asian tekee entistä haastavammaksi se, että jos taimenia on, mutta taimenet eivät vaella vesistön kaikkiin osiin. Onko silloin niin, että niihin osiin vesistöä, johon taimenet eivät vaella, ei ole vaellusyhteyttä. Toisin sanoen tarkoittaako vaellusyhteys tosiasiallista vaeltamista vai vesistön muodostamaa mahdollisuutta vaeltamiseen? Entä mistä kalastuksenvalvontaa suorittava viranomainen (tai muu valvova taho) saa tiedon, onko vesistöissä vaeltavaa taimenkantaa ja onko valvonnan kohteena olevalla lammella tai purolla vaellusyhteyttä järveen tai mereen. Näihin kysymyksiin valvonnassa aivan varmasti törmätään silloin, kun valvonta kohdistuu puroille ja lammille ja siellä tavataan tammukanpyytäjä. Oman ongelmansa tähän tuo vielä sekin, milloin on kysymys purosta ja milloin lammesta (milloin puro muuttuu joeksi ja milloin lampi järveksi). Tälläkin lienee valvonnallista merkitystä, sillä joesta ja järvestä pyydettyä taimenta koskevat asetusluonnoksen tiukemmat säännökset mitoista ja rauhoituksesta.

Lisäksi rauhoitusta ei sovelleta Suomenlahden ulkopuolisilla merialueilla eikä leveysasteiden 64°00'N ja 67°00'N välissä olevissa sisävesissä ennen vuotta 2019. Suomenlahti rajoittuu pituusasteen 23°00'E ja Hankoniemen etelärannan muodostamasta leikkauspisteestä itään.

Kalojen rauhoittamisen ja pyydystämisen osalta mainitaan useassa kohdassa kalan rasvaevän poistaminen ja siitä johtuvat muutoksen kalastamiseen eri lajeilla ja ajoilla. Valvonnassa on mahdotonta todeta sitä, että onko kala pyydystetty rasvaevä poistettuna vai onko evä poistettu kalastajan toimesta heti saamisen jälkeen. Tämä tulee aiheuttamaan ongelmatilanteita valvonnassa.

2 §

Kalojen sallitut pyyntimitat

Luonnonvesistä pyydettyjen kalojen tulee täyttää seuraavat mitat:

- 1) *lohi* vähintään 60 senttimetriä;
- 2) *rasvaevätön järvilohi* vähintään 60 senttimetriä;
- 3) *rasvaevällinen taimen* leveysasteen 67°00'N pohjoispuolisissa sisävesissä vähintään 50 senttimetriä sekä edellä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettulla Suomenlahden ulkopuolisella merialueella sekä leveysasteiden 64°00'N ja 67°00'N välissä olevissa sisävesissä vähintään 60 senttimetriä;
- 4) *rasvaevätön taimen* vähintään 50 senttimetriä;
- 5) *neriä* Inarinjärvestä vähintään 45 senttimetriä ja Vuoksen vesistöissä vähintään 60 senttimetriä;
- 6) *kuha* sisävesissä vähintään 45 senttimetriä ja meressä vähintään 40 senttimetriä;
- 7) *harjus* leveysasteen 67°00'N eteläpuolella vähintään 35 senttimetriä ja pohjoispuolella vähintään 30 senttimetriä.

Edellä 1 momentista poiketen tulee luonnonvesistä pyydettyjen kalojen täyttää seuraavat mitat:

- 1) *lohi* leveysasteen 63°30'N pohjoispuolella Perämeressä vähintään 50 senttimetriä;
- 2) sellaisesta purosta tai lammesta, johon ei ole vaellusyhteyttä merestä tai järvestä, pyydetty *taimen* vähintään 20 senttimetriä.

Kalan pituus mitataan leuan kärjestä suoraksi ojennetun, yhteen puristetun pyrstöevän kärkeen.

Edellä 1 momentin 6 kohdasta poiketen kalastuslain 88 §:ssä tarkoitettujen ryhmään I kuuluvien kaupallisten kalastajien harjoittaessa kalastusta edellä 1 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla Suomenlahden ulkopuolisilla merialueilla sovelletaan kuhan 37 senttimetrin vähimmäismittaa vuoden 2018 loppuun.

3 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikeus määrätä pyyntimitoista

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kalastuslain 57 §:n nojalla määrätä edellä 2 §:ssä tarkoitetuille kaloille alueelliset pyyntimitat, jotka poikkeavat säädetyistä pyyntimitoista enintään kymmenen prosenttia.

4 §

Saaliskiintiöt

Vapaa-ajankalastuksessa sallitaan enintään yhden lohen ja rasvaevättömän järvilohen saaliiksi ottaminen kalastajaa ja vuorokautta kohti.

2 luku

Yleiset pyydysmääräykset

5 §

Määritelmät

Pintaverkolla ja pintaverkkopyydyksellä tarkoitetaan pintaan tai lähemmäksi kuin 1,5 metriä pinnasta asetettua verkkoa.

Isorysällä tarkoitetaan sellaista rysää, paunettia tai muuta samantapaista pohjalla varustettua sulkupydydystä, joka johtolaitteineen on joltakin osaltaan puoltatoista metriä korkeampi.

6 §

Solmuvälin mittaaminen

Pyydyksen solmuväli mitataan verkkohapaan solmun keskipisteestä seuraavan solmun keskipisteeseen. Mitattavat solmuvälit valitaan määrän pyydyksen pienisilmäisemmästä osasta, ei kuitenkaan verkon ylä- tai alapauloista tai sivuista.

7 §

Pyydysten merkintä

Kalastuslain 48 §:ssä tarkoitetut kiinteät ja seisovat pyydykset tulee varustaa:

- 1) vesiliikenteen käyttämillä vesialueilla vähintään 1,2 metriä vedenpinnan yläpuolelle ulottuvaan lippusalkoon kiinnitetyllä vähintään 20 senttimetriä korkealla ja leveällä neliön muotoisella lipulla;
- 2) vesialueilla, joilla on ilmeistä, että pyydykset eivät haittaa vesiliikennettä tai vesistön muuta käyttöä, vähintään 15 senttimetriä veden pinnan yläpuolelle ulottuvalla koholla taikka vähintään 40 senttimetriä vedenpinnan yläpuolelle ulottuvaan lippusalkoon kiinnitetyllä lipulla, jonka lyhyimmän sivun pituus on vähintään 15 senttimetriä.

Jäältä kalastettaessa pyydys ja kalastamista varten tehdyt, halkaisijaltaan yli 40 senttimetrin avannot on merkittävä vähintään 1,2 metriä jään pinnasta ulottuvalla merkkisalalla, joka ei ole väriltään valkoinen.

Jos pyydys on asetettu pyyntiin 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetulle vesialueelle siten, että pyydys tai jokin sen osa ulottuu 1,5 metriä lähemmäksi veden pintaa (pinnan läheisyyteen asetettu pyydys), lippusalkoon on kiinnitettävä kaksi päällekkäistä 1 momentin 1 kohdassa säädetyt vaatimukset täyttävää lippua. Jos pinnan läheisyyteen asetetun pyydyksen pituus ylittää 120 metriä, sen suunta on osoitettava käyttämällä vähintään 15 senttimetriä veden pinnan yläpuolelle ulottuvaa kohoa jokaista alkavaa 120 metriä kohden. Rapumerta voidaan 1 momentissa säädetyt estämättä merkitä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetulla vesialueella vähintään 5 senttimetriä vedenpinnan yläpuolelle ulottuvalla koholla.

Pyydysten merkintään käytettävät kohot ja lippusalot pyydykseen yhdistävien köysien on oltava uppoavia tai varustettu painoin. Edellä 1 momentin 1 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitetut lippu- ja merkkisalot on varustettava kaikkiin sivusuuntiin näkyvällä vähintään 2 senttimetriä korkealla heijastimella. Pyydysten merkintään käytettävät kohot eivät saa olla läpinäkyvää materiaalia.

Tulkinta "vesiliikenteen käyttämien alueiden" ja "vesialueiden, joilla on ilmeistä, että pyydykset eivät haittaa vesiliikennettä tai vesistön muuta käyttöä", välillä on melko häilyvä ja siten vaikeuttaa valvontaa. Valvoja joutuu käytännössä itse luokittelemaan onko alue muuten kuin satunnaisesti vesiliikenteeseen käytetty. Joillain alueilla on vesiliikennettä melko paljon esim. viikonloppuisin, mutta arkena voi olla hyvinkin hiljaista.

Pyydysten riittävä merkitseminen on vesiliikenteen kannalta hyvä asia.

8 §

Pyydyskokonaisuus

Jos 7 §:ssä tarkoitettu pyydys tai usean yhteen liitetyn pyydyksen muodostama kokonaisuus on pituudeltaan yli 10 metriä, on 7 §:ssä säädettyä merkintätapaa käytettävä pyydyksen molemmissa päissä ja tarvittaessa pyydyksen haarojen päissä.

9 §

Yhteystiedot ja kalastuslupa

Pyydyksen asettajan nimi- ja yhteystiedot sekä kalastusoikeuden osoittava merkki tulee kiinnittää pyydyksen uloimman pään kohon, lippusalon tai merkkisalun yhteyteen.

Tämä on valvonnan kannalta hyvä asia

10 §

Pyydysten asettaminen meressä yleisellä vesialueella

Meressä yleisellä vesialueella ei troolia vedettäessä saa mennä sataa metriä lähemmäksi toisen pyynnissä olevaa isorysää. Kalastusta pintaverkoilla tai isorysällä ei saa ilman asianomaisen lupaa harjoittaa kahtasataa metriä lähempänä toisen isorysää sen sivulta lukien eikä sataa metriä lähempänä sen perää.

Yleisesti vesialueilla matkojen tarkka mittaaminen voi olla vaikeaa olosuhteista johtuen. Matkat on kohtuullisella tarkkuudella todettavissa teknisin apuvälinein kuten esimerkiksi GPS-paikantimen tai laser-etäisyysmittarin avulla.

11 §

Kaupallisia kalastajia koskeva poikkeus

Edellä 8, 9 ja 10 §:ssä säädetyn estämättä kaupalliset kalastajat voivat, harjoittaessaan kalastusta merialueella 12 merimailin ulkopuolella peruslinjasta mitattuna, merkitä pyydyksensä yhteisön valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 404/2011 13–17 artiklassa tarkoitettulla merkinnällä.

3 luku

Vaelluskaloja koskevat pyydysrajoitukset ja -määräykset

12 §

Verkkokalastusta koskevat määräykset

Vaelluskalavesistöön kuuluvassa joessa kalastus verkolla on kielletty elokuun 15 päivästä marraskuun 30 päivään. Langasta kudotun pyydyksen pienin sallittu solmuväli lohta meressä pyydetäessä verkko on 80 millimetriä.

Vahvemman kuin 0,20 millimetrin havaksesta, punotusta langasta tai vahvasta kuitumateriaalista tehtyjen verkkojen asettaminen pyyntiin 50 metriä lähempänä meren rantaa on kielletty loka-, marras- ja joulukuussa sekä huhtikuun 1 päivästä toukokuun 15 päivään.

Meriveden korkeus vaihtelee runsaasti ja siten siirtää rantaviivaa etenkin matalilla rannoilla. Tämä vaikeuttaa 50 metrin etäisyyden valvontaa.

Taimenen kalastus meressä pintaverkkopyydyksellä on kielletty.

Verkon solmuvälin tulee siikaa meressä pyydetäessä olla:

1) leveysasteen 64°00'N pohjoispuolella vähintään 27 millimetriä ja enintään 30 millimetriä taikka vähintään 43 millimetriä;

- 2) leveysasteiden 64°00'N ja 63°30'N välisellä merialueella vähintään 30 millimetriä ja enintään 35 millimetriä taikka vähintään 43 millimetriä;
- 3) leveysasteiden 63°30'N ja 62°30'N välisellä merialueella vähintään 40 millimetriä;
- 4) leveysasteen 62°30'N eteläpuolella vähintään 43 millimetriä.

Siian verkkopyyntinä pidetään kalastusta, jossa saaliin painosta vähintään puolet on siikaa.

Tämä on käytännössä hyvin työläs ja hankala todeta, mutta jotenkin asia pitää tietenkin määritellä.

13 §

Isorysäpyyntiä koskevat määräykset

Isorysän käyttö lohen ja taimenen vapaa-ajankalastuksessa on kielletty.

Lohta meressä pyydetäessä rysän solmuvälin tulee olla kalapesässä enintään 40 millimetriä ja sen muun osan solmuvälin tulee olla joko enintään 40 millimetriä tai vähintään 150 millimetriä taikka olla valmistettu hapaasta, joka ei pyydä silmällä.

14 §

Kalastus Vuoksen vesistöissä

Kohojen avulla pinnan läheisyyteen tai väliveteen asetetulla kalatäkyisellä koukkupyödyksellä kalastus on kielletty Vuoksen vesistöissä karttaliitteen 1 mukaisilla alueilla sekä Kuolimossa.

15 §

Istutettavien kalojen merkintä

Vuodesta 2017 alkaen on vähintään vuoden ikäisinä istutettavien taimenten, lohien ja järvilohien ræ-vaevä leikattava pois.

Edellä 1 momentissa säädetty velvoite ei koske elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymiä elvytys- ja palautusistutuksia.

4 luku

Kalastuksen valvonta

16 §

Kalastuksentralvojan koulutus

Kalastuksentralvojan koulutuksen tarkoituksena on antaa koulutettavalle valmiudet osoittaa kalastuksentralvojan kokeen suorittamisella omaksuneensa tiedot ja taidot, jotka edellytetään kalastuksentralvojan tehtävässä toimimiseksi. Kalastuksentralvojan koulutuksessa on perehdyttävä seuraaviin opintoaiheisiin:

- 1) kalastusta ja kalastuksentralvontaa koskevaan lainsäädäntöön ja käytäntöön;
- 2) hallintolain (434/2003) mukaisiin hyvää hallintoa koskeviin perussäännöksiin, jotka asettavat viranomaisten toiminnalle laadulliset vähimmäisvaatimukset, sekä muuhun kalastuksentralvojan työhön kuuluvien hallintotehtävien hoitamista koskevaan lainsäädäntöön;
- 3) viranomaisen toiminnan julkisuudesta annettuun lakiin (621/1999);
- 4) kielilakiin (423/2003) sekä saamen kielilakiin (1086/2003) siellä, missä kyseistä kieltä tarvitaan;
- 5) asiakaspalvelutaitoihin;
- 6) turvalliseen vesillä ja jäällä liikkumiseen; sekä
- 7) yhteistoimintaan muiden kalastuksentralvontaa suorittavien viranomaisten kanssa.

Koulutuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota kalastuksentralvojan oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

17 §

Kalastuksentralvojan koe

Kalastuksentralvojan koe on kirjallinen ja sen on sisällettävä kysymyksiä kaikista kalastuksentralvojan koulutuksen opintoaiheista. Kalastusviranomainen määrittelee suoritettavan kokeen sisällön.

Yleisesti kalastuksentralvojen kouluttaminen on kannatettava ja hyvä asia.

18§

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

Kokonaisuutena kalastusasetuksen uudistus on tarpeellinen, mutta tulee asettaman suuria haasteita käytännön valvontaan.